

KOMENDANT
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
im. nadkom. Józefa Bocheńskiego
z siedzibą w Raciborzu

ŚI-OI-SOD.0910.2.2023

Racibórz, dnia 8 lutego 2024 r.

Egzemplarz pojedynczy

Pan
ppłk SG
Jerzy ŁUKASIK

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Opolu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z „*Planem Kontroli na rok 2023 Wydziału Ochrony Informacji Śląskiego Oddziału Straży Granicznej im. nadkom. Józefa Bocheńskiego z siedzibą w Raciborzu*” w Placówce Straży Granicznej w Opolu została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym na temat „*Kontrola ochrony informacji niejawnych oraz przestrzegania przepisów o ochronie tych informacji, w szczególności okresowa kontrola ewidencji, materiałów i obiegu dokumentów.*”. Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Placówka Straży Granicznej w Opolu, ul. Drzymały 1b, 45-342 Opole.

W okresie objętym kontrolą funkcję Komendanta Placówki Straży Granicznej w Opolu pełnił ppłk SG Jerzy Łukasik.

II. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

- 1) Kierownik zespołu kontrolnego: mjr SG Wiesław Jasion - kierownik Sekcji Ochrony Dokumentacji Wydziału Ochrony Informacji, upoważnienie nr 264 z dnia 23 października 2023 r.;
- 2) Członek zespołu kontrolnego: mjr SG Marcin Petyniak - kierownik Sekcji Ochrony Fizycznej Wydziału Ochrony Informacji, upoważnienie nr 265 z dnia 23 października 2023 r.;
- 3) Członek zespołu kontrolnego: por. SG Leszek Gatnar - kierownik Sekcji Ochrony Informacji Wydziału Ochrony Informacji, upoważnienie nr 266 z dnia 23 października 2023 r.;
- 4) Członek zespołu kontrolnego: st. chor. szt. SG Mirosław Słoboda - starszy specjalista - Inspektor Bezpieczeństwa Teleinformatycznego Sekcji Ochrony Informacji Wydziału Ochrony Informacji, upoważnienie nr 267 z dnia 23 października 2023 r.;
- 5) Członek zespołu kontrolnego: Pani Władysława Kiełt - starszy inspektor - kierownik kancelarii tajnej Sekcji Ochrony Dokumentacji Wydziału Ochrony Informacji, upoważnienie nr 268 z dnia 23 października 2023 r.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Czynności kontrolne w Placówce Straży Granicznej w Opolu rozpoczęto w dniu 13 listopada 2023 roku, a zakończono w dniu 24 listopada 2023 roku.

IV. Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:

Kontrolą został objęty okres od dnia 01 września 2020 r. do dnia 31 października 2023 r., w następującym zakresie:

- 1) Sprawdzenie stanu faktycznego posiadanych dokumentów i materiałów niejawnych oraz porównanie go ze stanem ewidencyjnym;
- 2) Sprawdzenie sposobu prowadzenia urządzeń ewidencyjnych, w tym prowadzonych poza kancelarią ogólną oraz stanu dokumentów niejawnych zarejestrowanych w tych urządzeniach;
- 3) Sprawdzenie sposobu ewidencjonowania dokumentów i materiałów niejawnych oraz prawidłowych zasad ich obiegu;
- 4) Sprawdzenie zgodności funkcjonowania akredytowanych systemów teleinformatycznych przeznaczonych do przetwarzania informacji niejawnych z przepisami Szczególnych Wymagań Bezpieczeństwa i Procedur Bezpiecznej Eksploatacji;
- 5) Sprawdzenie prawidłowości stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w odniesieniu do informacji niejawnych.

V. Cel kontroli:

Celem kontroli było sprawdzenie i ocena legalności i rzetelności realizacji przez Placówkę Straży Granicznej w Opolu, zadań związanych z prawidłowością przechowywania i zapewnienia odpowiedniej ochrony materiałom niejawnym, przestrzegania przepisów o ochronie tych informacji, w szczególności okresowa kontrola ewidencji, materiałów i dokumentów.

Czynnościami kontrolnymi, objęto również stanowiska dostępowe do systemów teleinformatycznych: [REDAKTOWANE] na których przetwarzane są informacje niejawne w PSG w Opolu.

Dodatkowo poddano kontroli prawidłowość sprawowania ochrony fizycznej kontrolowanego obiektu, poprzez:

- sprawdzenie stref ochronnych wyznaczonych w obowiązującym „*Planie obiektu PSG w Opolu*”;
- wydawanie kluczy do pomieszczeń służbowych w PSG w Opolu, na podstawie zatwierdzonego „*Wykazu kluczy i osób upoważnionych do ich pobierania w PSG w Opolu*”;
- sposób prowadzenia kontroli obiektu przez Służbę Dyżurną Operacyjną w zakresie ochrony fizycznej, zgodnie z obowiązującą „*Instrukcją ochrony obiektu w PSG w Opolu*”;
- porównanie stanu faktycznego rozmieszczenia urządzeń wspomagających ochronę fizyczną z „*Planem obiektu PSG w Opolu*”;
- porównanie rozmieszczenia szaf metalowych do przechowywania dokumentacji niejawnej z „*Planem obiektu PSG w Opolu*”;
- zweryfikowanie dokumentacji ochrony obiektu wraz z „*Planem ochrony informacji niejawnych dla PSG w Opolu*”.

VI. Ocena działalności podmiotu kontrolowanego:

W dniu 16 października 2023 r. Pan Komendant Placówki SG w Opolu, został poinformowany przez Komendanta Śląskiego Oddziału SG, (poprzez kierownika zespołu kontrolnego, za pomocą systemu EZD) o planowanym terminie oraz przedmiocie kontroli.

dowód: akta kontroli nr 1

Zespół kontrolny Wydziału Ochrony Informacji Śląskiego Oddziału SG, po przeprowadzeniu czynności kontrolnych, **stan przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych w podmiocie kontrolowanym - ocenia pozytywnie.**

Sprawdzenia stanu faktycznego dokumentów niejawnych dokonano na podstawie urządzeń ewidencyjnych za okres od dnia 01 września 2020 r. do dnia 31 października 2023 r., będących na stanie Placówki SG w Opolu, prowadzonych przez pracownice kancelarii ogólnej, osoby upoważnione oraz spisów zawartości teczek ewidencji operacyjnej, będących na stanie funkcjonariuszy prowadzących SEO podmiotu kontrolowanego.

Stan faktyczny materiałów niejawnych, będących w użytkowaniu funkcjonariuszy oraz pracowników podmiotu kontrolowanego, był zgodny ze stanem ewidencyjnym, określonym w urządzeniach ewidencyjnych, prowadzonych przez kancelarię ogólną oraz spisach zawartości teczek, prowadzonych przez osoby prowadzące SEO oraz osoby upoważnione do wykonywania czynności kancelaryjnych, na podstawie których dokonano kontroli. Uwagi zostały zamieszczone w rozdziale VII Projektu wystąpienia pokontrolnego. Braku dokumentów niejawnych nie stwierdzono. Ocena pozytywna.

dowody: akta kontroli nr 18 - 27 oraz 41 - 74

Zespół kontrolny Wydziału Ochrony Informacji Śląskiego Oddziału SG, po przeprowadzeniu czynności kontrolnych, stan przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych, sposobu ewidencjonowania dokumentów i materiałów niejawnych, **w szczególności, zasad prawidłowego obiegu ewidencji, materiałów i dokumentów niejawnych - ocenia pozytywnie z uchybieniami.**

dowody: akta kontroli nr 32 - 34

W ramach czynności kontrolnych, dokonano weryfikacji zgodności funkcjonowania na stanowiskach dostępowych do systemów teleinformatycznych: „[REDAKTOWANE]” ze Szczególnymi Wymaganiami Bezpieczeństwa i Procedurami Bezpiecznej Eksploatacji.

Sprawdzono dokumentację bezpieczeństwa ww. systemów teleinformatycznych, dzienniki pracy lokalnego administratora ww. systemów, środki bezpieczeństwa fizycznego na stanowiskach dostępowych systemów IT, stan plomb i okablowania, [REDAKTOWANE]

Sprawdzono zabezpieczenie fizyczne pomieszczeń, w których zlokalizowane były stanowiska dostępowe. Dokonano sprawdzenia zgodności stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym sprzętu oraz oprogramowania.

[REDAKTOWANE] Uwagi zostały zamieszczone w rozdziale VII Projektu wystąpienia pokontrolnego. **Ocena pozytywna.**

dowody: akta kontroli nr 75 - 76

W ramach czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia prawidłowości stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w odniesieniu do informacji niejawnych. Uwagi zostały zamieszczone w rozdziale VII *Projektu wystąpienia pokontrolnego*. **Ocena pozytywna.**

dowód: akta kontroli nr 17

CAŁOŚCIOWA OCENA - w zakresie zgodności stanu faktycznego materiałów niejawnych ze stanem ewidencyjnym, prawidłowego obiegu materiałów niejawnych, prawidłowego stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego oraz ochrony informacji niejawnych w systemach teleinformatycznych - **POZYTYWNA**.

VII. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

1. W zakresie ochrony informacji niejawnych oraz przestrzegania przepisów o ochronie tych informacji:

Podczas kontroli t [REDAKTOWANE] w spisie zawartości - RWD Nr: 185 ŚL OP [REDAKTOWANE] - do poz. 77/22 ujawniono, błędną numerację arkuszy, poprawek dokonano w trakcie kontroli.

Podczas kontroli t [REDAKTOWANE] w spisie zawartości - RWD Nr: 185 ŚL OP [REDAKTOWANE] 1 do poz. 2/22 ujawniono, błędną numerację arkuszy, poprawek dokonano w trakcie kontroli.

Podczas kontroli t [REDAKTOWANE] w spisie zawartości - RWD Nr: 185 ŚL OP [REDAKTOWANE] do poz. 157/22, w arkuszu nr 12 od poz. 144 - ujawniono, błędną numerację arkuszy, poprawek dokonano w trakcie kontroli.

Podczas kontroli karty RWD nr:176 wydanej pracownikowi, pod poz. 6 - ujawniono błędny zapis w kolumnie nr 6 i 7, który był niezgodny z § 51 ust. 1 Zarządzenia 53 Komendanta Głównego SG z dnia 23.12.2011 roku. **Odpowiedzialny - pracownik kancelarii ogólnej PSG. Kartę uzupełniono oraz dokonano stosownych zmian w trakcie kontroli.**

Ponadto zespół kontrolny sprawdził również dokumenty niejawne, poza t.e.o. będące na indywidualnym stanie funkcjonariuszy i pracowników kontrolowanej jednostki. Zespołowi kontrolnemu nie udostępniono dokumentu o nr wych. [REDAKTOWANE] Jak wynika z urzędzenia ewidencyjnego w którym zarejestrowano dokument, jest to pismo przewodnie na 6 stronach „JAWNE po odłączeniu załączników”, załączniki były kierowane tylko do adresata.

Po przyjęciu od Komendanta kontrolowanej jednostki pisemnych wyjaśnień, zespół kontrolny potwierdził, że w urzędzeniach ewidencyjnych Placówki SG w Opolu oraz w urzędzeniach ewidencyjnych Kancelarii Tajnej Śląskiego Oddziału SG w Raciborzu dokument został zarejestrowany z komentarzem „jawne po odłączeniu załączników”, a załączniki, po dołączeniu do egzemplarza nr 1 przedmiotowego pisma, wpłynęły do Kancelarii Tajnej Śląskiego Oddziału SG w Raciborzu. **Należy zatem uznać, iż egzemplarz nr 2 nie udostępnionego do kontroli pisma wychodzącego o [REDAKTOWANE] dokumentem jawnym.** Wyjaśnienia oraz dowody w ww. sprawie znajdują się w teczce akt kontroli PSG w Opolu.

dowód: akta kontroli nr 29 - 31 oraz 35 - 40

Na koniec kontroli zalecono pracownikom kancelarii ogólnej PSG, aby we wszystkich urzędzeniach ewidencyjnych oraz na wszystkich dokumentach niejawnych, wszelkie dokonywane poprawki lub zmiany zapisywać wyłącznie kolorem czerwonym - (*podstawa prawna: § 34 oraz § 39 Zarządzenia nr 53 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 23 grudnia 2011 roku*).

Stan faktyczny był zgodny ze stanem ewidencyjnym. Urządzenia ewidencyjne (spisy zawartości) prowadzone były prawidłowo.

Nie stwierdzono braku żadnego ze sprawdzanych dokumentów lub materiałów niejawnych.

2. W zakresie kontroli zasad prawidłowego obiegu ewidencji, materiałów i dokumentów niejawnych:

Podczas kontroli dokumentacji za 2020 rok, ujawniono:

- 1) Szyfrofaks wchodzący nr P [REDAKTED] z dnia 09.11.2020 r. - błędne potwierdzenie zwrotu dokumentu przez kancelarię ogólną, nie ten wiersz w rubryce daty i podpisu;
- 2) Szyfrofaks wchodzący nr [REDAKTED] z dnia 09.11.2020 r. - błędne potwierdzenie zwrotu dokumentu przez kancelarię ogólną, nie ten wiersz w rubryce daty i podpisu;
- 3) Szyfrofaks wchodzący nr P [REDAKTED] z dnia 09.11.2020 r. - błędne potwierdzenie zwrotu dokumentu przez kancelarię ogólną, nie ten wiersz w rubryce daty i podpisu;
- 4) Szyfrofaks wchodzący nr [REDAKTED] z dnia 09.11.2020 r. - błędne potwierdzenie zwrotu dokumentu przez kancelarię ogólną, nie ten wiersz w rubryce daty i podpisu;
- 5) Szyfrofaks wychodzący nr [REDAKTED] z dnia 14.09.2020 r. - dokument wydano pracownikowi - błędnie rozpisane załączniki w dzienniku ewidencyjnym, zamiast 2, rozpisany tylko 1 załącznik.

Podczas kontroli dokumentacji za 2021 rok, ujawniono:

- 1) Szyfrofaks wchodzący nr [REDAKTED] z dnia 09.12.2021 r. - dokument wydano pracownikowi - błędne rozpisanie załączników, w dzienniku ewidencyjnym, zamiast 4 stron rozpisane były 3 strony załączników dokumentu;
- 2) Szyfrofaks wychodzący nr P [REDAKTED] z dnia 05.05.2021 r. - dokument wydano pracownikowi - błędne wyrejestrowanie z dziennika ewidencyjnego dokumentu, będącego na aktualnym stanie ww. funkcjonariusza;
- 3) Szyfrofaks wychodzący nr [REDAKTED] z dnia 19.05.2021 r. - dokument wydano pracownikowi - błędnie rozpisanie stron dokumentu oraz liczby załączników w dzienniku ewidencyjnym;
- 4) Szyfrofaks wychodzący nr [REDAKTED] z dnia 09.11.2021 r. - dokument wydano pracownikowi - błędnie rozpisana liczba załączników w dzienniku ewidencyjnym.

Podczas kontroli dokumentacji za 2022 rok nie ujawniono żadnych uchybień.

Podczas kontroli dokumentacji za 2023 rok, ujawniono:

- 1) Szyfrofaks wychodzący nr [REDAKTED] z dnia 28.06.2023 r. - dokument wydano pracownikowi - dokument wpięty do [REDAKTED] nie odnotowano tej czynności w dzienniku ewidencyjnym (rubryka nr 18), prowadzący t.e.o. nie poinformował pracownika kancelarii ogólnej o włączeniu dokumentu do t.e.o.;
- 2) Szyfrofaks wychodzący nr [REDAKTED] z dnia 13.07.2023 r. - dokument wydano pracownikowi - nieczytelny zapis w dzienniku ewidencyjnym (rubryka nr 18).

Wszelkie poprawki dotyczące prawidłowego obiegu dokumentów zostały naniesione w trakcie trwania kontroli, w obecności przewodniczącego zespołu kontrolnego.

Nie stwierdzono innych uchybień dotyczących zasad obiegu dokumentów niejawnych.

3. W zakresie kontroli systemów teleinformatycznych przetwarzających informacje niejawne:

W trakcie trwania kontroli dotyczącej systemów TI przetwarzających informacje niejawne, ustalono, że w pomieszczeniu, w którym zlokalizowane jest stanowisko teleinformatyczne [REDAKTOWANE] znajdował się system teleinformatyczny, który nie był uwzględniony w opisie stanowiska.

Wskazano aby w trybie pilnym komendant PSG w Opolu zwrócił się do kierownika jednostki organizacyjnej i pełnomocnika ochrony z wnioskiem o zgodę na zainstalowanie przedmiotowego stanowiska. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie (sprawa w EZD nr: ŚL-OP-GOŚ-ZPKiTK.0443.2.2023).

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących systemów TI przetwarzających informacje niejawne.

4. W zakresie kontroli prawidłowości stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w odniesieniu do informacji niejawnych:

W trakcie trwania kontroli dotyczącej prawidłowości stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego, w odniesieniu do informacji niejawnych, należy przyjąć, że po wejściu do kancelarii ogólnej placówki uzyskuje się bezpośredni dostęp do informacji o klauzuli „poufne” lub wyższej.

W związku z zaistniałą sytuacją ustalono, że konieczne jest utworzenie I strefy ochronnej, obejmującej pomieszczenia kancelarii ogólnej PSG, wyznaczając tę strefę w „*Planie obiektu PSG w Opolu*”.

Nie stwierdzono innych nieprawidłowości dotyczących stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego, w odniesieniu do informacji niejawnych.

VIII. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej:

Pan Komendant Placówki SG w Opolu nie wniósł zastrzeżeń do „Projektu wystąpienia pokontrolnego”. W związku z powyższym zalecono, aby:

1. Wszystkie materiały (w tym załączniki dokumentów) zawierające informacje niejawne, nadesłane lub wytworzone w jednostce lub komórce organizacyjnej, należy każdorazowo i odrębnie rejestrować w odpowiednich urządzeniach ewidencyjnych, niezależnie od formy, sposobu i miejsca ich wykonania, a także osoby wykonawcy.
2. Na ostatniej stronie dokumentu nieelektronicznego utrwalonego w formie pisma, które zawiera załączniki, pod treścią należy umieszczać klauzulę tajności załączników wraz z numerami, pod jakimi zostały zarejestrowane, oraz liczbę stron każdego załącznika lub informację określającą rodzaj załączonego materiału i jego odpowiednią jednostkę miary.
3. Wpisy we wszystkich urządzeniach ewidencyjnych oraz ich zmiany, pracownicy kancelarii, funkcjonariusze lub pracownicy, którym wydano je do prowadzenia, każdorazowo powinni dokonywać czytelnie, zgodnie z tytułami kolumn urządzeń ewidencyjnych, w kolejnych wierszach, natychmiast po powstaniu przyczyn uzasadniających ich dokonanie.
4. W urządzeniach ewidencyjnych, w których rejestrowane są dokumenty wchodzące - w kolumnie nr 6 dot. numeru i daty otrzymania dokumentu - datę otrzymanego dokumentu należy obligatoryjnie zapisywać w wierszu poniżej.
5. Zaleca się, aby we wszystkich urządzeniach ewidencyjnych, wszelkie dokonane poprawki lub zmiany zapisywać wyłącznie kolorem czerwonym - (podstawa prawna: § 34 Zarządzenia nr 53 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 23 grudnia 2011 roku).

